

De Buttonhole aanpriktechniek

Een shunt

Een shunt is een (onderhuidse) verbinding tussen een slagader en een ader. Bij het aanprikken van een shunt wordt vaak de 'laddermethode' toegepast. Hierbij wordt zoveel mogelijk gespreid over de shunt aangeprikt. De laddermethode geeft in de meeste gevallen uitstekende resultaten. Soms kan de buttonhole aanprik-techniek meer mogelijkheden voor u als patiënt bieden.

Wat is de buttonhole aanprikmethode?

Bij de buttonhole aanprikmethode wordt de shunt iedere keer op precies dezelfde wijze aangeprikt. Door steeds op dezelfde plaats, vanuit dezelfde hoek en even diep te prikken, ontstaat er ongeveer na drie weken een 'tunneltje' door de huid boven de shunt. Deze tunnel kan vervolgens steeds worden gebruikt om de shunt aan te prikken. Hierdoor wordt er slechts een klein stukje van de shunt belast, zonder dat er dunne plekken ontstaan.

Door telkens in hetzelfde gaatje te prikken vormt zich een stevig tunneltje van littekenweefsel naar de shunt toe.

De buttonhole aanprikmethode wordt toegepast op shunts van de eigen bloedvaten. Om een mooi buttonhole tunneltje te maken is het van belang dat de shunt iedere keer op precies dezelfde manier wordt aangeprikt. Het is dus goed geschikt voor patiënten die zelf hun shunt kunnen aanprikken.

Tijdens het aanprikken draagt u een neus/mondmasker om infectiegevaar te verminderen.

Van patiënten die in aanmerking komen voor een shunt met een buttonhole verwachten

we een actieve houding in de aanleg en gebruik van een shunt.

Voordelen van een buttonhole aanprikmethode op een rijtje:

- Het aanprikken van de shunt kan minder pijnlijk zijn.
- Minder bloeduitstortingen.
- Korte afdruktijden.
- Minder littekenvorming.
- Cosmetisch gezien zijn de aanprikbulten over het algemeen minder zichtbaar.

Nadeel bij de aanleg van een shunt met de buttonhole aanprikmethode:

Het aanprikken van de buttonhole kan 5 minuten, maar ook 25 minuten duren. Dit om de juiste hoek en stand van het 'tunneltje' aan te kunnen prikken. Het 'zoeken' naar de juiste ingang van de 'tunnel' kan veel geduld van u vragen.

Leefregels bij een shunt met de buttonhole aanprikmethode:

- U moet zelf de shunt kunnen afdrukken, het gebruik van shuntklemmen wordt afgeraden.
- U mag zwemmen met de buttonhole, tenzij de shunt in de aanlegfase zit.
- Het zwemmen bij voorkeur niet doen na een dialyse- behandeling.
- Na het douchen/badderen en/of zwemmen de buttonhole desinfecteren met alcoholgaas. Gebruik voor elke buttonhole één alcoholgaas en reinig de plek in één streek.
- Om ontstekingen te voorkomen op de plaats waar de buttonhole is aangebracht, krijgt u een recept voor Bactroban neuszalf mee. Omdat de neus een plaats is waar bacteriën snel groeien moet u vijf aaneengesloten dagen per

maand (u mag zelf bepalen welke dagen u daarvoor kiest) deze neuszalf gebruiken (twee keer per dag). U kunt de neuszalf met een wattenstokje of uw vingers aan de binnenkant van beide neusgaten aanbrengen. Vervolgens knijpt u zachtjes in beide neusvleugels zodat de zalf zich verdeelt. Na openen is de zalf 1 maand te gebruiken. U kunt een nieuw recept vragen als de arts bij u langskomt tijdens de artsensite.

- Een shunt met een buttonhole heeft een groter risico op infectie. Voorkom daarom dat u met vuile handen uw buttonhole of de korstjes aanraakt.
- Voorkom het krabben van dieren met hun nagels. Was uw handen na contact met huisdieren.

Hoe gaat het aanleggen van de buttonhole in zijn werk?

In overleg met u en andere disciplines wordt besproken of u in aanmerking komt voor de aanleg van een buttonhole. Het maken van een buttonhole vereist een vaste aanpriktechniek. Daarom kan er van u gevraagd worden om tijdelijk op andere dagen en/of tijden te dialyseren, zodat dezelfde verpleegkundige aanwezig kan zijn om u aan te prikken.

Bij voorkeur worden er twee buttonholes aangelegd. De eerste twee á drie weken wordt er, om een goed tunneltje aan te leggen, een kleine plug in het prikgaatje geplaatst. Deze wordt afgedekt met een pleister. Om het infectierisico zo klein mogelijk te maken kunt u in deze weken niet zwemmen of baden. U kunt wel douchen. Na deze weken is het tunneltje stevig genoeg en worden de plugjes niet meer gebruikt. Als de plugjes niet meer worden gebruikt zal er een korstje op de aanprikplaats komen. Deze korstjes moeten net voor het aanprikken verwijderd worden.

Als u wilt kunt u voor de dialyse de aanprikplaatsen (shuntarm) insmeren met desinfecterende zalf. Dit is om het korstje los te weken zodat het eenvoudig te verwijderen is.

Wanneer is de buttonhole methode niet geschikt voor u?

- Als u een kunststof shunt heeft.
- Als uw shunt een slechte genezing van de vaatwand heeft.
- Als u een rollende shunt heeft.
- Als u extra gevoelig bent voor infecties.

Voor wie is de buttonhole methode juist wel geschikt?

- Als u thuisdialyse doet of wilt gaan doen.
- Als u zelf uw shunt kunt aanprikken.
- Als u een beperkt shunttraject heeft.
- Als u veel prikangst heeft.

Tot slot

Voor informatie over het ziekenhuis kunt u terecht op onze website: www.ghz.nl. Ook kunt u bellen naar het informatienummer (0182) 50 50 50.

Vragen?

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, belt u ons dan gerust. U kunt ons bereiken van maandag t/m zaterdag van 7:30 – 22:00 uur, op telefoonnummer: (0182) 50 54 22.

Bent u opgenomen op een verpleegafdeling dan kunt u uw vragen stellen aan de arts of verpleegkundige. Eventueel komt een dialyseverpleegkundige extra uitleg geven.

Colofon

uitgave : Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie : Marketing & Communicatie
augustus 2019
08.10.016